

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Obdo/52/2023
Identifikačné číslo spisu:	6119394428
Dátum vydania rozhodnutia:	28.03.2024
Meno a priezvisko:	Mgr. Soňa Pekarčíková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:6119394428.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Sone Pekarčíkovej a členiek senátu JUDr. Beaty Miničovej a JUDr. Ivany Izakovičovej v spore žalobcu X., podnikajúci pod obchodným menom František Suško B E S K Y D, s miestom podnikania Komenského 84/2, 067 81 Belá nad Círochou, IČO: 33 603 758, zast. JUDr. Ľuba Berezňaninová, PhD., advokátka, Hlavná 45, 080 01 Prešov, proti žalovanému DAYMONT, s.r.o., so sídlom Družby 35, 974 01 Banská Bystrica, IČO: 31 621 996, zast. Mgr. Peter Lupták, advokát, Nám. Š. Moyzesa 3, 974 01 Banská Bystrica, o zaplatenie 10 000 eur s príslušenstvom, v konaní o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 29. septembra 2022 č. k. 43Cob/50/2022-324, takto

rozhodol:

I. Dovolanie žalovaného o d m i e t a.

II. Žalobcovi p r i z n á v a nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Banská Bystrica (ďalej aj „okresný súd“ alebo „súd prvej inštancie“), ako súd prvej inštancie, rozsudkom č. k. 60Cb/32/2020-235 zo dňa 24. novembra 2021, vo výroku I. žalobu zamietol. Vo výroku II. rozhodol, že žalovaný má voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu. 1.1. V odôvodnení svojho rozsudku okresný súd uviedol, že návrhom na vydanie platobného rozkazu doručeným v upomínacom konaní dňa 17. októbra 2019 sa žalobca proti žalovanému domáhal zaplatenia sumy 10 000 eur spolu so zákonným úrokom z omeškania vo výške 9% ročne zo sumy 10 000 eur od 6. februára 2018 do zaplatenia a paušálnej náhrady nákladov spojených s uplatnením pohľadávky vo výške 40 eur. Uviedol, že dňa 17. marca 2017 bola medzi žalovaným, ako budúcim predávajúcim a žalobcom, ako budúcim kupujúcim uzavretá Zmluva o budúcej zmluve o predaji časti podniku (ďalej aj len „Zmluva“), na základe ktorej do 90 dní od zloženia časti kúpnej ceny vo výške 10 000 eur malo dôjsť k predaju časti podniku s názvom „Penzión“ žalobcovi a žalobca predmetnú časť kúpnej ceny zložil dňa 20. marca 2017. Dňa 13. decembra 2017 žalobca prevzal list žalovaného zo dňa 11. decembra 2017 označený ako „Odstúpenie od Zmluvy o budúcej zmluve o predaji časti podniku“, v ktorom mu žalovaný oznámil, že v zmysle čl. II. bod 5. od Zmluvy odstupuje, keďže do 19. júna 2017 nedošlo zo strany žalobcu k uzavretiu realizačnej kúpnej zmluvy, a to napriek výzve. Dňa 5. februára 2018 bol

žalobcovi doručený Jednostranný zápočet pohľadávok zo dňa 31. januára 2018, v ktorom žalovaný zložení časť kúpnej ceny vo výške 10 000 eur započítava na zmluvnú pokutu pre porušenie povinnosti uzavrieť realizačnú kúpnu zmluvu. Podľa žalobcu žalovaným vykonaný zápočet je neoprávnený. Žalobcovi zo strany žalovaného nebola doručená žiadna výzva na uzavretie zmluvy a žalobca s poukazom na čl. II. bod 3. písm. a) a na čl. II. bod 5. Zmluvy mal za to, že pokiaľ si žalovaný riadne a včas nesplnil svoju povinnosť vopred vyzvať žalobcu na uzavretie realizačnej zmluvy, nemohol mu vzniknúť nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty. Žalobca poukázal na to, že žalovaný čakal takmer pol roka, kým pristúpil k odstúpeniu od zmluvy, hoci už dňa 20. júna 2017, kedy uplynula dohodnutá 90-dňová lehota na uzavretie realizačnej zmluvy vedel, že k uzavretiu realizačnej zmluvy nedôjde, čo znamená, že ani zmluvná pokuta vo výške 10 000 eur, ktorá by mala reprezentovať významnosť povinnosti, na ktorej splnení bezvýhradne žalovaný trval, nemôže byť primeraná. Žalovaný poprel tvrdenia žalobcu o tom, že na uzatvorenie budúcej zmluvy nebol žalobca vyzvaný tvrdiac, že bol v kontakte so žalobcom aj po uzatvorení Zmluvy, pričom žalobcu na uzatvorenie budúcej zmluvy vyzýval prostredníctvom R. Q. N. J. a aj prostredníctvom zamestnanca žalovaného Q.. N. J., dokonca opakovane, a to tak osobne, ako aj telefonicky a vyzýval ho určite najneskôr od mája 2017. Žalovaný mal za to, že Zmluva pre výzvu na uzatvorenie budúcej zmluvy písomnú formu nepredpisovala, teda doručovať túto výzvu vo forme listiny nebolo potrebné.

2. Podľa súdu prvej inštancie Zmluva o budúcej zmluve o predaji časti podniku zo dňa 17. marca 2017 je platným právnym úkonom a tvrdenie žalobcu, že Zmluva neobsahovala prílohy v nej citované, nebolo v konaní preukázané. Podľa súdu prvej inštancie Zmluva nebola nezrozumiteľná ani v časti dohodnutej kúpnej ceny. Súd prvej inštancie bol toho názoru, že počas plynutia 90-dňovej lehoty na uzatvorenie budúcej zmluvy, ktorá lehota uplynula dňa 19. júna 2017 (posledný deň lehoty pripadol na nedeľu 18. júna 2017), žalovaný vyzval žalobcu na uzatvorenie budúcej zmluvy. Urobil tak ústnou formou, niekoľkokrát počnúc mesiacom máj 2017 i začiatkom júna 2017, kedy žalobca osobne vstúpil do jednaní so žalovaným. Skutočnosť, že žalovaný vyzýval žalobcu na uzatvorenie budúcej zmluvy v určenej lehote, potvrdil výslovne svedok L. J., v tom období konateľ žalovaného, ktorý pred súdom prvej inštancie vyhlásil, že žalobcu v mene žalovaného vyzval na uzavretie budúcej zmluvy na osobnom stretnutí so žalobcom 15. - 16. júna 2017, kedy mu aj predložil k nahliadnutiu návrh budúcej zmluvy. Skutočnosť, že žalovaný v tomto období vyzval žalobcu na uzavretie budúcej zmluvy nepriamo potvrdila aj svedkyňa Q.. X. C.. Podľa súdu prvej inštancie tiež samotný žalobca vo výpovedi výslovne nepoprel tvrdenia žalovaného, že na uzavretie budúcej zmluvy bol ústne vyzývaný, poprel len, že to nebolo písomnou formou. Žalobca taktiež žiadnym spôsobom nenamietal tvrdenia žalovaného o „výzve“ uvádzané jednak v písomnom odstúpení od zmluvy zo dňa 11. decembra 2017 a jednak v jednostrannom zápočte pohľadávok zo dňa 31. januára 2018, a prvýkrát začal výzvu žalovaného spochybňovať až v Žiadosti o vrátenie zaplatenej časti kúpnej ceny zo dňa 22. júla 2019. Podľa súdu prvej inštancie ani zo Zmluvy, ani z ustanovenia § 290 ods. 1 Obchodného zákonníka nevyplývala povinnosť žalovanému urobiť výzvu na uzavretie budúcej zmluvy v písomnej forme. V článku VII. Zmluvy si strany dohodli písomnosť dodatkov a pravidiel doručovania písomností a ako v konaní vyšlo najavo, strany medzi sebou komunikovali prevažne telefonicky, resp. formou osobným stretnutím. Podľa súdu prvej inštancie žalovaný v konaní preukázal, že žalobcu na uzavretie budúcej zmluvy niekoľkokrát vyzýval, a to ústne (telefonicky) a najneskôr pri osobnom stretnutí dňa 15. - 16. júna 2017. Súd prvej inštancie bol potom s poukazom na § 292 ods. 3 Obchodného zákonníka toho názoru, že záväzok žalobcu uzavrieť so žalovaným budúcu zmluvu nezanikol, nakoľko žalovaný preukázal, že v 90-dňovej lehote od zloženia časti kúpnej ceny žalobcom vyzval žalobcu na uzavretie budúcej zmluvy, pričom k uzavretiu budúcej zmluvy medzi stranami nedošlo z dôvodu, že žalobca žiadal žalovaného o poskytnutie ďalšieho časového priestoru. Podľa súdu prvej inštancie na základe prejavu vôle obidvoch zmluvných strán v uzavretom zmluvnom vzťahu ďalej pokračovať, keď aj samotný žalovaný akceptoval vôľu žalobcu pokračovať v kúpe penziónu aj po uplynutí 90-dňovej lehoty, nemohlo dôjsť k zániku záväzku žalobcu uzavrieť budúcu zmluvu, keď ešte v septembri 2017 žalobca deklaroval záujem o predmety kúpy a žalovaný tiež vedel, aká je dĺžka trvania pri získaní prostriedkov z eurofondov, pričom obidve zmluvné strany vzájomne deklarovali úmysel penzión kúpiť, resp. predať.

2.1. Podľa súdu prvej inštancie záväzok žalobcu uzavrieť budúcu zmluvu nezanikol ani podľa ustanovenia § 292 ods. 5 Obchodného zákonníka. Pri uzatváraní Zmluvy v článku IV. bod 3. žalobca

výslovne vyhlásil, že je plne schopný uhradiť dohodnutú kúpnu cenu a splniť všetky záväzky, ktoré touto Zmluvou prevzal, čo znamená, že si bol plne vedomý tohto svojho záväzku, ako aj všetkých podnikateľských rizík s týmto záväzkom spojených, konkrétne, keď sa v článku III. Zmluvy zaviazal uhradiť zvyšok kúpnej ceny (460 000 eur) do 5-tich kalendárnych dní odo dňa podpísania budúcej zmluvy

2.2. Podľa súdu prvej inštancie Zmluva o budúcej zmluve o predaji časti podniku uzavretá medzi stranami dňa 17. marca 2017 zanikla jednostranným odstúpením žalovaného od Zmluvy datovaným 11. decembra 2017, keď k odstúpeniu od Zmluvy došlo z dôvodu porušenia povinnosti žalobcu uzavrieť so žalovaným budúcu zmluvu v lehote do 19. júna 2017, teda z dôvodov na strane žalobcu preto, podľa názoru súdu prvej inštancie žalovaný oprávnené od Zmluvy odstúpil z dôvodu na strane žalobcu. Zmluva tak zanikla dňa 13. decembra 2017, kedy bol žalobcovi doručený prejav vôle žalovaného od Zmluvy odstúpiť. Súd prvej inštancie mal za preukázané, že žalovaný dňa 11. decembra 2017 oprávnené od Zmluvy odstúpil, čím žalobcovi vznikol v zmysle § 351 ods. 2 vety prvej Obchodného zákonníka nárok na vrátenie zaplatenej časti kúpnej ceny vo výške 10 000 eur a táto pohľadávka žalobcu sa stala splatnou dňa 14. decembra 2017, t.j. deň nasledujúci po zániku Zmluvy, keďže odstúpenie bolo žalobcovi doručené dňa 13. decembra 2017. Strany si v článku II. bod 5. Zmluvy platne dohodli pre prípad porušenia povinnosti žalobcu uzatvoriť riadne a včas budúcu zmluvu zmluvnú pokutu vo výške 10 000 eur, a to k nasledujúcemu dňu po odstúpení od tejto Zmluvy žalovaným. Strany sa rovnako v článku II. bod 5. Zmluvy dohodli, že žalovaný je oprávnený započítať zmluvnú pokutu oproti pohľadávke žalobcu vzniknutej v zmysle § 351 ods. 2 Obchodného zákonníka z titulu vrátenia časti kúpnej ceny. Žalovaný Jednostranným zápočtom pohľadávok zo dňa 31. januára 2018, ktorý bol žalobcovi doručený dňa 5. februára 2018, vykonal zápočet svojej pohľadávky z titulu zmluvnej pokuty vo výške 10 000 eur s pohľadávkou žalobcu z titulu vrátenia zaplatenej časti kúpnej ceny vo výške 10 000 eur a na základe tohto prejavu žalovaného bol súd prvej inštancie toho názoru, že vzájomné pohľadávky strán, ktoré sa vzájomne kryli a boli spôsobilé na započítanie, zanikli dňa 14. decembra 2017, teda v deň splatnosti obidvoch pohľadávok.

2.3. Vzhľadom na uvedené súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalobcovi nevznikol nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia, resp. žalovaný sa na úkor žalobcu v sume 10 000 eur bezdôvodne neobohatil, keďže pohľadávka žalobcu vo výške 10 000 eur zanikla započítaním pred podaním žaloby na súd, a preto žalobu ako nedôvodnú v celom rozsahu zamietol a žalovanému ako strane v spore úspešnej priznal nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu.

3. Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej aj „krajský súd“ alebo „odvolací súd“) na odvolanie žalobcu, rozsudkom zo dňa 29. septembra 2022 č. k. 43Cob/50/2022-324, rozsudok okresného súdu č. k. 60Cb/32/2020-235 zo dňa 24. novembra 2021 vo výroku I. zmenil tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 10 000 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9% ročne zo sumy 10 000 eur od 6. februára 2018 do zaplatenia a paušálnu náhradu nákladov spojených s uplatnením pohľadávky v sume 40 eur, do 3 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia (I. výrok). Rozsudok okresného súdu č. k. 60Cb/32/2020-235 zo dňa 24. novembra 2021 vo výroku II. zmenil tak, že žalobcovi priznal proti žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%. (II. výrok) Tretím výrokom žalobcovi priznal proti žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%.

4. Po preskúmaní veci dospel krajský súd k záveru, že rozhodnutie okresného súdu nie je vecne správne, pretože súd prvej inštancie vec nesprávne právne posúdil, keď dospel k záveru, že pohľadávka žalobcu zanikla započítaním pred začatím tohto civilného sporového konania, a že žalobcovi nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia nevznikol.

4.1. Krajský súd v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že písomnú formu a osvedčené podpisy zmluvných strán podľa § 476 ods. 2 Obchodného zákonníka vyžaduje aj Zmluva o predaji podniku. Zmluva o budúcej zmluve obsahuje kontraktačný záväzok, t.j. povinnosť uzavrieť v budúcnosti konkrétnu zmluvu, či už typickú, alebo inomínatnu. Odvolací súd je toho právneho názoru, že zmluva o budúcej zmluve o predaji podniku ako formálnu zákonnú náležitosť vyžaduje len písomnú formu tak, ako to upravuje § 289 ods. 2 Obchodného zákonníka, nie aj osvedčené podpisy zmluvných strán. Z uvedených dôvodov odvolací súd vyhodnotil ako správny právny záver súdu prvej inštancie, že Zmluva o budúcej zmluve o predaji časti podniku uzavretej medzi stranami sporu dňa 17. marca 2017 je platným

právnym úkonom.

4.2. Odvolací súd ďalej uviedol, že záväzok uzavrieť budúcu, t.j. realizačnú zmluvu, môže podľa § 289 ods. 1 Obchodného zákonníka prevziať jedna, alebo obe zmluvné strany. Zaviazaná strana je podľa § 290 ods. 1 Obchodného zákonníka povinná uzavrieť zmluvu bez zbytočného odkladu po tom, čo ju na to vyzvala oprávnená strana v súlade so zmluvou o uzavretí budúcej zmluvy. Ak sa teda v zmluve o uzavretí budúcej zmluvy zaviazal uzavrieť budúcu zmluvu len jedna zmluvná strana, druhá zmluvná strana je oprávnená ju o uzavretie zmluvy požiadať a ak záväzok na uzavretie zmluvy prevzali obidve strany, môže ktorákoľvek z nich vyzvať druhú zmluvnú stranu na uzavretie zmluvy, keďže obidve zmluvné strany sú zároveň oprávnené a povinné. Ak oprávnená strana v čase určenom v zmluve o uzavretí budúcej zmluvy nevyzve zaviazanú stranu splniť záväzok uzavrieť budúcu zmluvu, podľa § 292 ods. 3 Obchodného zákonníka záväzok uzavrieť budúcu zmluvu zaniká. Odvolací súd konštatoval, že žalobca a žalovaný ako zmluvné strany sa v čl. II. bod 2. Zmluvy dohodli, že budúcu zmluvu uzavru do 90-tich dní odo dňa zloženia časti kúpnej ceny v sume 10 000 eur za časť podniku na účet žalovaného ako budúceho predávajúceho. V čl. II. bod 3. písm. a) Zmluvy sa žalovaný ako budúci predávajúci zaviazal, že najneskôr do 90-tich dní odo dňa zloženia dohodnutej časti kúpnej ceny uzatvorí so žalobcom ako budúcim kupujúcim budúcu zmluvu, na čo ho vopred vyzve a žalobca ako budúci kupujúci sa v čl. II. bod 4. písm. a) Zmluvy zaviazal, že na základe výzvy žalovaného ako budúceho predávajúceho najneskôr v lehote do 90 dní odo dňa zloženia dohodnutej časti kúpnej ceny uzatvorí riadnu budúcu zmluvu na časť podniku s budúcim predávajúcim. Dohodnutú časť kúpnej ceny v sume 10 000 eur žalobca zložil žalovanému dňa 20. marca 2017, určená doba na uzavretie budúcej zmluvy bola teda do 19. júna 2017.

4.3. Odvolací súd ďalej uviedol, že budúca zmluva, ktorú mali žalobca a žalovaný uzavrieť, bola zmluva o predaji časti podniku, pre ktorú zákon v ustanovení § 476 ods. 2 Obchodného zákonníka vyžaduje obligatórnu písomnú formu a osvedčené podpisy predávajúceho a kupujúceho, a preto z hľadiska mechanizmu uzatvárania zmlúv je potrebné, aby už návrh na uzavretie zmluvy mal písomnú formu a osvedčený podpis navrhovateľa a zmluva o predaji podniku bude uzavretá včasným písomným prijatím návrhu, t.j. podpísaním návrhu a osvedčením podpisu druhej zmluvnej strany. V súdnej veci v čl. II. bod 3. a bod 4. Zmluvy záväzok na uzavretie budúcej zmluvy síce prevzali obe strany, avšak výslovne dohodli, že žalovaný žalobcu na uzavretie budúcej zmluvy vyzve, a že žalobca budúcu zmluvu uzatvorí na základe výzvy žalovaného, a preto povinnosť uzavrieť budúcu zmluvu o predaji časti podniku svedčala žalobcovi až po tom, čo ho na to žalovaný vyzval. Pretože každá zmluva je uzavretá okamihom, keď vyjadrenie súhlasu s obsahom návrhu (oferty) dôjde navrhovateľovi, zhodne so žalobcom bol aj odvolací súd toho právneho názoru, že aby žalobca bol mohol splniť záväzok uzavrieť so žalovaným zmluvu o predaji časti podniku, spolu s výzvou na uzavretie budúcej zmluvy mal žalovaný žalobcovi predložiť (doručiť) aj písomný návrh na uzavretie budúcej zmluvy, resp. výzva mala byť už samotným návrhom na uzavretie zmluvy o predaji časti podniku.

4.4. Odvolací súd zdôraznil, že žalovaný v konaní na súde prvej inštancie ani len netvrdil, že výzvu urobil písomnou formou a aj v odvolacom konaní mal za to, že žalovaný mal žalobcu na uzatvorenie budúcej zmluvy len ústne vyzvať a k podpísaniu budúcej zmluvy mohlo dôjsť až následne. Ak by však žalovaný žalobcu len ústne vyzval bez písomného návrhu, resp. žalovaný by žalobcovi predložil (doručil) len písomnú výzvu, ktorá by nebola samotným návrhom, žalobca by nemal ako splniť záväzok spočívajúci v uzavretí budúcej zmluvy, pretože by nemal, aký návrh (ofertu) písomne prijať, t.j. podpísať osvedčeným podpisom. Odvolací súd preto uviedol, že spolu s výzvou mal žalovaný žalobcovi predložiť (doručiť) aj kvalifikovaný návrh na uzavretie zmluvy o predaji podniku, t.j. návrh v písomnej forme s osvedčeným podpisom žalovaného, resp. žalovaný mal žalobcovi predložiť (doručiť) písomnú výzvu, ktorá by bola už samotným kvalifikovaným návrhom. Doložil, že v praxi nie je vylúčené, že zmluvné strany zmluvu podpisujú súčasne, resp. v prípade požiadavky osvedčenia podpisov, že podpisy osvedčujú súčasne, a teda prípadne žalovaný mal žalobcovi predložiť (doručiť) písomný návrh na uzavretie zmluvy o predaji časti podniku alebo žalovaný mal žalobcovi predložiť (doručiť) písomnú výzvu, ktorá by bola už samotným návrhom a súčasne mal reálne a konkrétne, t.j. u notára alebo na orgáne mesta (obce), zabezpečiť podmienky a možnosť osvedčenia podpisov žalobcu a žalovaného. Pre záver, či žalovaný žalobcu vyzval na splnenie záväzku uzavrieť budúcu zmluvu, preto bolo podľa krajského súdu potrebné a rozhodujúce, aby spolu s výzvou, urobenou hoci aj v ústnej forme, žalovaný žalobcovi predložil (doručil) aj písomný kvalifikovaný návrh na uzavretie budúcej zmluvy alebo bolo

potrebné, aby už samotná výzva bola kvalifikovaným návrhom na uzavretie budúcej zmluvy a bola urobená v písomnej forme. Odvolací súd preto ako nesprávny a nedostatočný vyhodnotil postup súdu prvej inštancie, ktorý okolnosť, či žalovaný v zmluvne určenej lehote žalobcu na uzavretie budúcej zmluvy vyzval, vyhodnocoval len v kontexte výzvy ako takej, bez zohľadnenia formy a charakteru výzvy, pričom dospel k záveru, že na uzavretie budúcej zmluvy žalovaný žalobcu niekoľkokrát ústne (telefonicky) vyzval. Krajský súd uviedol, že okrem výpovede svedka L. J., žiadnym iným dôkazom žalovaný nepreukazoval, že by žalovaný žalobcovi predložil aj písomný návrh budúcej zmluvy o predaji časti podniku. Pretože v čase do 19. júna 2017 žalovaný nepredložil (nedoručil) žalobcovi písomný návrh na uzavretie zmluvy o predaji časti podniku s osvedčeným podpisom žalovaného, resp. písomnú výzvu, ktorá by bola už samotným kvalifikovaným návrhom a žalobcovi nepredložil (nedoručil) ani písomný návrh na uzavretie zmluvy o predaji časti podniku, resp. písomnú výzvu, ktorá by bola už samotným návrhom s tým, že súčasne reálne a konkrétne u notára alebo na orgáne mesta (obce) zabezpečil podmienky a možnosť osvedčenia podpisov žalobcu a žalovaného, odvolací súd dospel k záveru, že v čase určenom v Zmluve o budúcej zmluve o predaji časti podniku zo dňa 17. marca 2017 žalovaný ako oprávnená strana nevyzval žalobcu ako zaviazanú stranu splniť záväzok uzavrieť budúcu zmluvu, a preto podľa § 292 ods. 3 Obchodného zákonníka záväzok uzavrieť budúcu zmluvu dňom 19. júna 2017 zanikol a pretože dňom 19. júna 2017 záväzok uzavrieť budúcu zmluvu ex lege zanikol, odpadol právny dôvod, na základe ktorého žalobca žalovanému zaplatil časť budúcej kúpnej ceny v sume 10 000 eur, a preto žalovanému vznikla povinnosť sumu 10 000 eur žalobcovi vydať, a to podľa zásad pre vydanie bezdôvodného obohatenia. Strany v čl. II. bod 5. Zmluvy dohodli, že v prípade, že budúca zmluva nebude uzatvorená riadne a včas v dohodnutej lehote z dôvodu na strane žalobcu, žalovaný je oprávnený jednostranne od tejto Zmluvy odstúpiť a žalobca je povinný zaplatiť žalovanému zmluvnú pokutu 10 000 eur. Budúca zmluva podľa krajského súdu síce v čase určenom v Zmluve zo dňa 17. marca 2017 uzavretá nebola, avšak nie z dôvodu na strane žalobcu, ale z dôvodu, že záväzok uzavrieť budúcu zmluvu dňom 19. júna 2017 ex lege zanikol, čo znamená, že na strane žalovaného zmluvne ustanovený prípad na odstúpenie od Zmluvy o budúcej zmluve o predaji časti podniku zo dňa 17. marca 2017 nenastal a ani nastať nemohol, a preto písomný úkon odstúpenia od Zmluvy, urobený žalovaným dňa 11. decembra 2017, zamýšľané právne účinky vyvolať nemohol a ani nevyvolal. Záväzok uzavrieť budúcu zmluvu zanikol ex lege, a teda povinnosť uzavrieť budúcu zmluvu, t.j. povinnosť, pre prípad nesplnenia, ktorej strany zmluvnú pokutu dojednali, žalobca neporušil, a preto žalobcovi nevznikla povinnosť zaplatiť žalovanému zmluvnú pokutu v sume 10 000 eur. Pretože žalovaný nemal proti žalobcovi pohľadávku v sume 10 000 eur titulom zmluvnej pokuty, a teda nemal pohľadávku spôsobilú na započítanie, dospel odvolací súd k záveru, že povinnosť žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu 10 000 eur titulom vydania bezdôvodného obohatenia nezanikla a táto povinnosť naďalej trvá.

4.5. Vzhľadom na uvedené odvolací súd napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie v prvej výrokovej vete podľa § 388 CSP zmenil tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 10 000 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9% ročne zo sumy 10 000 eur od 6. februára 2018 do zaplatenia a paušálnu náhradu nákladov spojených s uplatnením pohľadávky v sume 40 eur, pričom podľa § 232 ods. 3 CSP lehota na plnenie je 3 dni a plynie žalovanému od právoplatnosti tohto rozhodnutia. Odvolací súd napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie zmenil aj v závislej druhej výrokovej vete a o trovách konania pred súdom prvej inštancie rozhodol podľa § 396 ods. 2, § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP tak, že žalobcovi, ktorý v konaní na súde prvej inštancie mal plný úspech, priznal proti žalovanému nárok na náhradu trov konania na súde prvej inštancie v rozsahu 100%.

5. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal žalovaný dovolanie, prípustnosť ktorého odvodzuje od ust. § 421 ods. 1 písm. b) CSP, teda že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená. Navrhol, aby dovolací súd dovolaním napadnutý rozsudok krajského súdu zmenil tak, že žalobu zamieta a zaväzuje žalobcu na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

5.1. Dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu považuje žalovaný za nezákonný, spočívajúci v nesprávnom právnom posúdení veci. Tvrdí, že podľa Zmluvy o budúcej zmluve mal žalovaný žalobcu na uzatvorenie zmluvy iba vyzvať, hoc aj ústne, pričom k samotnému podpísaniu realizačnej zmluvy nemuselo dôjsť bezprostredne po výzve, ale aj následne, či už u notára alebo na matrike, prípadne mohla byť zmluva podpísaná a podpisy mohli byť následne uznané za svoje. Za formalistický a nesprávny

považuje dovolateľ údajný záver krajského súdu, že „spolu s výzvou mal žalovaný žalobcovi predložiť aj kvalifikovaný návrh na uzavretie zmluvy o predaji podniku, resp. žalovaný mal predložiť žalobcovi písomnú výzvu, ktorá by bola už samotným kvalifikovaným návrhom. Podľa názoru žalovaného si odvolací súd výraz „výzva na uzatvorenie zmluvy podľa § 293 ods. 1 ObZ“ nesprávne stotožnil s výrazom „návrh na uzatvorenie zmluvy podľa § 43a OZ“. Tvrdí, že krajský súd zmluvu o budúcej zmluve vyložil v rozpore s ust. § 266 ObZ a odoprel autonómnemu prejavu vôle zmluvných strán dôsledky, ktoré zamýšľali vyvolať vo svojej právnej sfére, v nadväznosti na čo dospel k nesprávnemu záveru, že záväzok žalobcu uzavrieť budúcu zmluvu zanikol ex lege podľa § 291 ods. 3 ObZ dňa 19. júna 2017, pričom správny bol podľa dovolateľa záver súdu prvej inštancie, že záväzok žalobcu uzavrieť so žalovaným budúcu zmluvu nezanikol, nakoľko žalovaný preukázal, že v 90-dňovej lehote od zloženia časti kúpnej ceny žalobcom vyzval žalobcu na uzavretie budúcej zmluvy. Rozhodnutie odvolacieho súdu v tomto prípade záviselo podľa dovolateľa od vyriešenia právnej otázky:

Musí oprávnená strana bez toho, aby jej takáto povinnosť výslovne vyplývala zo znenia zmluvy o uzatvorení budúcej zmluvy, zaviazanej strane spolu s výzvou na uzatvorenie budúcej zmluvy predložiť aj kvalifikovaný návrh na uzavretie budúcej zmluvy, aby nastali účinky výzvy podľa § 290 ods. 1 ObZ, resp. musí oprávnená strana bez toho, aby jej takáto povinnosť výslovne vyplývala zo znenia zmluvy o uzatvorení budúcej zmluvy, zaviazanej strane predložiť písomnú výzvu, ktorá by bola už samotným kvalifikovaným návrhom na uzavretie budúcej zmluvy?

6. Žalobca vo svojom vyjadrení k dovolaniu žalovaného uviedol, že považuje napadnutý zmeňujúci rozsudok odvolacieho súdu za vecne správny a riadne odôvodnený. Právne závery v ňom uvedené sú logické, presvedčivé, vychádzajú z vykonaného dokazovania a zákonnej interpretácie zmluvy o budúcej zmluve zo dňa 17. marca 2017, ako aj relevantných, na vec aplikovaných, ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov. Navrhol, aby dovolací súd dovolanie žalovaného odmietol a žalobcovi priznal náhradu trov dovolacieho konania v rozsahu 100%.

7. Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací (§ 35 CSP), po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu, v neprospech ktorej bolo napadnuté rozhodnutie vydané, zastúpená v dovolacom konaní v súlade so zákonom, bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 CSP a contrario) skúmal najskôr to, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré je prípustné ním napadnúť.

8. Podľa ustanovenia § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. Prípady, v ktorých je dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, sú taxatívne vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP. Otázka posúdenia, či sú, alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže dovolacie konanie uskutočniť, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu (k tomu viď napr. III. ÚS 474/2017). V tejto súvislosti osobitne platí, že len dovolací súd bude rozhodovať o naplnení predpokladov prípustnosti dovolania definovaných v § 421 ods. 1 CSP (rovnako aj I. ÚS 438/2017).

9. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f) CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní zákonu zodpovedajúcim spôsobom, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a v dovolaní náležite vymedziť dovolací dôvod (§ 420 CSP alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

10. Podľa žalovaného napadnuté rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci, pričom rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená (§ 421 ods. 1 písm. b) CSP. O tom, či je daná prípustnosť dovolania podľa § 421 CSP, rozhoduje dovolací súd výlučne na základe dôvodov uvedených dovolateľom (porovnaj § 432 C. s. p.). Pokiaľ dovolateľ vyvodzuje prípustnosť dovolania z ustanovenia § 421 C. s. p., má viazanosť dovolacieho súdu dovolacími dôvodmi (§ 440 C. s. p.) kľúčový význam v tom zmysle, že posúdenie prípustnosti dovolania v tomto prípade závisí od toho, ako dovolateľ sám

vysvetlí (konkretizuje a náležite doloží), že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia dovolateľom označenej právnej otázky, a že ide o prípad, na ktorý sa vzťahuje toto ustanovenie. Dovolací súd však nie je vymedzením prípustnosti viazaný a skúma ju sám, nakoľko nemôže byť viazaný tým, o ktorý prípad právnej otázky podľa § 421 ods. 1 CSP oprel dovolateľ prípustnosť dovolania (Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 9. júna 2020 č. k. I. ÚS 51/2020).

11. Podľa § 432 ods. 1 CSP, dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (ods. 2).

12. Podľa ust. § 421 ods. 1 CSP dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo, alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola riešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

13. Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa ust. § 447 písm. f/ CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní zákonu zodpovedajúcim spôsobom, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a v dovolaní náležite vymedziť dovolací dôvod (ust. § 421 CSP v spojení s ust. § 432 CSP). Dovolací súd ďalej uvádza, že právnou otázkou, ktorá je rozhodujúca pre splnenie zákonnej podmienky prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 CSP, sa rozumie otázka hmotnoprávna, ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine - ako aj otázka procesnoprávna, ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení (k tomu viď aj 3Cdo/158/2017). Zároveň právnou otázkou (od ktorej vyriešenia záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu) je potrebné koncipovať jednak spôsobom uvedeným v ustanovení § 432 ods. 2 CSP, no zároveň aj dostatočne všeobecným spôsobom tak, aby vôbec bolo možné konštatovať, že vo vzťahu ku konkrétnej otázke skutočne existuje, alebo neexistuje ustálená/rozdielna rozhodovacia prax odvolacieho súdu. Tento záver vyplýva aj z uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 15. apríla 2020, sp. zn. III. ÚS 123/2020, podľa ktorého už zo samotného znenia § 421 CSP je možné vyvodiť, že vzhľadom na skutočnosť, že od vymedzenia právnej otázky sa odvíja dovolací prieskum, a to v rozsahu, či sa od nej odvolací súd v rámci jej vyriešenia odklonil, riešil ju rozdielne, alebo ju ešte neriešil, je pri jej formulácii nevyhnutný predpoklad jej „zovšeobecnenia“.

14. Dovolací súd z dovolania zistil, že dovolateľ v rámci dovolacieho dôvodu podľa ust. § 421 ods. 1 písm. b) CSP položil právnou otázku, a to v nasledovnom znení:

Musí oprávnená strana bez toho, aby jej takáto povinnosť výslovne vyplývala zo znenia zmluvy o uzatvorení budúcej zmluvy, zaviazanej strane spolu s výzvou na uzatvorenie budúcej zmluvy predložiť aj kvalifikovaný návrh na uzavretie budúcej zmluvy, aby nastali účinky výzvy podľa § 290 ods. 1 ObZ, resp. musí oprávnená strana bez toho, aby jej takáto povinnosť výslovne vyplývala zo znenia zmluvy o uzatvorení budúcej zmluvy, zaviazanej strane predložiť písomnú výzvu, ktorá by bola už samotným kvalifikovaným návrhom na uzavretie budúcej zmluvy?

15. Argumentácia dovolateľa použitá v prípade ním nastolených otázok sa premietla do tvrdení žalovaného, že podľa Zmluvy o budúcej zmluve mal žalovaný žalobcu na uzatvorenie zmluvy iba vyzvať, hoc aj ústne, pričom k samotnému podpísaniu realizačnej zmluvy nemuselo dôjsť bezprostredne po výzve, ale aj následne, či už u notára alebo na matrike, prípadne mohla byť zmluva podpísaná a podpisy mohli byť následne uznané za svoje. Za formalistický a nesprávny považuje dovolateľ údajný záver krajského súdu, že spolu s výzvou mal žalovaný žalobcovi predložiť aj kvalifikovaný návrh na uzavretie zmluvy o predaji podniku, resp. žalovaný mal predložiť žalobcovi písomnú výzvu, ktorá by bola už samotným kvalifikovaným návrhom. Podľa názoru žalovaného si odvolací súd výraz „výzva na uzatvorenie zmluvy podľa § 293 ods. 1 ObZ“ nesprávne stotožnil s výrazom „návrh na uzatvorenie zmluvy podľa § 43a OZ“ a tvrdí, že krajský súd zmluvu o budúcej

zmluve vyložil v rozpore s ust. § 266 ObZ a odprel autonómnemu prejavu vôle zmluvných strán dôsledky, ktoré zamýšľali vyvolať vo svojej právnej sfére, v nadväznosti na čo dospel k nesprávnemu právnemu záveru, že záväzok žalobcu uzavrieť budúcu zmluvu zanikol ex lege podľa § 292 ods. 3 ObZ dňa 19. júna 2017, pričom správny bol podľa dovolateľa záver súdu prvej inštancie, že záväzok žalobcu uzavrieť so žalovaným budúcu zmluvu nezanikol, nakoľko žalovaný preukázal, že v 90-dňovej lehote od zloženia časti kúpnej ceny žalobcom vyzval žalobcu na uzavretie budúcej zmluvy. Dovolateľ je presvedčený, že výzva žalobcovi mohla byť urobená riadne aj bez súčasného doručenia kvalifikovaného návrhu realizačnej zmluvy, resp. bez toho, aby sama musela byť kvalifikovaným návrhom realizačnej zmluvy.

16. S prihladnutím na vyššie uvedené konštatovanie dovolateľa považuje najvyšší súd za žiaduce predovšetkým poukázať na to, že v danom prípade vo veci rozhodujúci odvolací súd prihladal k obsahovému zneniu relevantných ustanovení Zmluvy o budúcej zmluve zo dňa 17. marca 2017, ktorú koncipoval práve žalovaný, a to najmä k jej čl. II. bodom 2, 3 a 4., z ktorých znenia vyplýva prejav vôle zmluvných strán o tom, akým spôsobom, a v akom časovom horizonte má dôjsť k uzavretiu realizačnej zmluvy.

16.1. Odvolací súd jedine výkladom predmetných zmluvných ustanovení Zmluvy o budúcej zmluve o predaji časti podniku uzavretej medzi stranami sporu dňa 17. marca 2017 (čl. II bod 2, bod 3. písm. a) a bod 4. písm. a), dospel k záveru, že žalovaný (ako budúci predávajúci) a žalobca (ako budúci kupujúci) budúcu Zmluvu o predaji časti podniku (ktorá podľa § 476 ods. 2 Obchodného zákonníka vyžaduje obligatórne písomnú formu a osvedčené podpisy predávajúceho a kupujúceho) uzavru (včasným písomným prijatím návrhu, t.j. podpísaním návrhu a osvedčením podpisu druhej zmluvnej strany) v lehote do 90-ich dní (teda do 19. júna 2017) odo dňa zloženia časti kúpnej ceny v sume 10 000 eur (teda odo dňa 20. marca 2017), na čo žalovaný žalobcu vopred vyzve (hoc aj ústne).

16.2. Z odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu, založeného na výklade zmluvných dojednaní, jednoznačne plynie záver, že 90-dňová lehota plynula nielen na vyzvanie žalobcu na uzavretie realizačnej zmluvy, ale aj na jej riadne uzatvorenie. Zmluva je dvojstranný právny úkon skladajúci sa z dvoch jednostranných právnych úkonov, a to návrhu na uzavretie zmluvy (oferta) a prijatia návrhu (akceptácia) a keďže realizačnou zmluvou mala byť zmluva o predaji časti podniku, ktorá má ex lege písomnú formu s úradne osvedčenými podpismi zmluvných strán, je v súdnej veci nepochybný záver krajského súdu, že zmluvnými stranami v zmluve dohodnutej 90-dňovej lehote, t.j. najneskôr do 19. júna 2017, malo dôjsť ku kompletnému (t.j. právne perfektnému) uzavretiu obchodu, a teda k riadnemu podpisu realizačnej zmluvy, s úradne osvedčenými podpismi oboch zmluvných strán. Nie je teda možné stotožniť sa s výkladom dovolateľa, že v danom prípade stačilo, ak v 90-dňovej lehote iba akoukoľvek formou vyzval žalobcu na uzavretie realizačnej zmluvy a ak tento tejto výzve nevyhovel, vznikol žalovanému nárok na započítanie zloženej zálohy na kúpnu cenu časti podniku proti zmluvnej pokute za porušenie povinnosti uzavrieť realizačnú zmluvu v dohodnutej lehote.

16.3. Dovolateľ je toho názoru, že podľa Zmluvy o budúcej zmluve mal žalovaný žalobcu na uzatvorenie zmluvy iba vyzvať, hoc aj ústne, pričom k samotnému podpísaniu realizačnej zmluvy nemuselo dôjsť bezprostredne po výzve, ale aj následne, či už u notára alebo na matrike, prípadne mohla byť zmluva podpísaná a podpisy mohli byť následne uznané za svoje. Dovolací súd uvádza, že citovaný predpoklad žalovaného ale nie je v rozpore s rozhodnutím odvolacieho súdu, z ktorého vyplýva, že v 90-dňovej lehote malo dôjsť k výzve, k predloženiu návrhu zmluvy žalobcovi na preštudovanie, podpis zmluvy i úradné osvedčenie podpisov žalobcu i žalovaného na tejto zmluve. Nie je teda rozhodujúci časový horizont medzi samotnou výzvou, ktorá mohla byť tak v ústnej ako i písomnej forme a uzavretím realizačnej zmluvy, ale samotný okamih uzavretia realizačnej zmluvy v lehote určenej zmluvnými stranami, teda do 90-tich dní (teda do 19. júna 2017) odo dňa zloženia časti kúpnej ceny v sume 10 000 eur, po predchádzajúcej výzve žalovaného. A opäť iba výkladom zmluvných ustanovení, z ktorých vyplýva, že žalovaný žalobcu na uzavretie budúcej zmluvy vyzve, a že žalobca budúcu zmluvu uzatvorí na základe výzvy žalovaného, a preto povinnosť uzavrieť budúcu zmluvu o predaji časti podniku svedčala žalobcovi až potom, čo ho na to žalovaný vyzval, dospel odvolací súd k predpokladu, že aby žalobca mohol splniť záväzok uzavrieť so žalovaným zmluvu o predaji časti podniku, spolu s výzvou na uzavretie budúcej zmluvy mal žalovaný žalobcovi predložiť (doručiť) aj písomný návrh na uzavretie budúcej zmluvy, resp. výzvu, ktorá by bola už samotným návrhom na uzavretie zmluvy o predaji časti

podniku, resp. ak by žalovaný žalobcu len ústne vyzval bez písomného návrhu, (resp. žalovaný by žalobcovi predložil (doručil) len písomnú výzvu, ktorá by nebola samotným návrhom), žalobca by nemal ako splniť záväzok spočívajúci v uzavretí budúcej zmluvy v lehote 90-tich dní odo dňa zloženia časti kúpnej ceny v sume 10 000 eur, pretože by nemal aký návrh (ofertu) písomne prijať, t.j. podpísať osvedčeným podpisom. Dovolateľ ako dovoláciu otázku zásadného významu koncipoval v znení, či musí oprávnená strana zaviazanej strane spolu s výzvou na uzatvorenie budúcej zmluvy predložiť aj kvalifikovaný návrh na uzavretie budúcej zmluvy, aby nastali účinky výzvy podľa § 290 ods. 1 ObZ, resp. či musí oprávnená strana zaviazanej strane predložiť písomnú výzvu, ktorá by bola už samotným kvalifikovaným návrhom na uzavretie budúcej zmluvy, a to bez toho, aby jej takáto povinnosť výslovne vyplývala zo znenia zmluvy o uzatvorení budúcej zmluvy. Zabúda pritom, že práve zo zmluvy vyplýva povinnosť žalovaného (ako budúceho predávajúceho) a žalobcu (ako budúceho kupujúceho) budúcu Zmluvu o predaji časti podniku uzavrieť v lehote do 90-tich dní (teda do 19. júna 2017) odo dňa zloženia časti kúpnej ceny v sume 10 000 eur (teda odo dňa 20. marca 2017), na čo žalovaný žalobcu vopred vyzve. Teda bez ohľadu na formu výzvy, bolo povinnosťou žalovaného najneskôr do 19. júna 2017 zabezpečiť všetky podmienky na to, aby žalobca po tejto výzve (nech už by bola urobená akýmkoľvek spôsobom, a v akomkoľvek čase od zloženia zálohy) mohol pristúpiť k podpisu realizačnej zmluvy, spolu s osvedčením podpisov zmluvných strán, k čomu v súdnej veci nedošlo. Nie je možné prisvedčiť dovolateľovi ani v jeho tvrdení, že na strane odvolacieho súdu došlo k samoúčelnému stotožneniu výzvy a návrhu na uzavretie realizačnej zmluvy. Uvedené vyplynulo práve z neformálnosti výzvy, ktorej sa žalovaný od počiatku dovoľáva a ktorá mala predchádzať riadnemu uzavretiu realizačnej zmluvy (ktorá má ex lege písomnú formu s úradne osvedčenými podpismi). Takúto zmluvu nemožno uzavrieť iba ústnou výzvou, ale je nutné, aby jej uzavretiu najneskôr do 19. júna 2017 predchádzalo tiež predloženie písomného návrhu a zabezpečenie možnosti úradného osvedčenia podpisov. Uvedený záver odvolacieho súdu má svoj hmotnoprávny podklad práve v znení čl. II., bodov 3. a 4. zmluvy, ktorú vypracoval žalovaný, a ktorý sám nastavil podmienky uzavretia realizačnej zmluvy ako aj zistenom skutkovom stave.

16.4. Dovolací súd ako nezrozumiteľnú hodnotí námietku dovolateľa, kedy tento tvrdí, že krajský súd zmluvu o budúcej zmluve vyložil v rozpore s ust. § 266 ObZ a odoprel autonómny prejav vôle zmluvných strán dôsledky, ktoré zamýšľali vyvolať vo svojej právnej sfére, v nadväznosti načo dospel podľa žalovaného k nesprávnemu právnemu záveru. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku odvolacieho súdu je zrejmé, že tento sa pred jeho vydaním náležite zaoberal obsahovým znením relevantných ustanovení Zmluvy o budúcej zmluve zo dňa 17. marca 2017, najmä jej čl. II. bodom 2., 3. a 4., práve z ktorých znenia vyplýva autonómny prejav vôle zmluvných strán o tom, akým spôsobom a v akom časovom horizonte má dôjsť k uzavretiu realizačnej zmluvy.

17. Dovolací súd pripomína, že vzhľadom na to, že odpoveď na právnu otázku, od ktorej malo závisieť rozhodnutie odvolacieho súdu, a ktorá nebola dovolacím súdom ešte vyriešená, je výsledkom výkladu zmluvy o budúcej zmluve, nejde o taký charakter otázky, ktorú mal na mysli zákonodarcu v § 421 ods. 1 písm. b) CSP. Dovolací súd nie je oprávnený uskutočňovať výklad medzi stranami sporu uzatvorenej zmluvy, resp. jej jednotlivých ustanovení. Taktiež dovolací súd nemôže posudzovať, či konkrétne zmluvné dojednanie je, alebo nie je určité prípadne, či je zrozumiteľné, alebo nie. K tomu dovolací súd len poznamenáva, že samotný výklad zmluvy (vrátane jej príloh) a v nej dojednaných pojmov, ako aj naplnenie predpokladov ich existencie, či posúdenie povahy týchto úkonov, predstavuje zisťovanie obsahu zmluvy ako súčasť skutkového stavu veci, a teda nejedná sa o preskúmavanie správnosti alebo nesprávnosti právneho posúdenia veci odvolacím súdom (k tomu viď aj sp. zn. 4Obdo/45/2017).

17.1. Rovnako tak v rozhodnutí sp. zn. 3Cdo/27-28/2019 dovolací súd uviedol, že „pokiaľ súd zisťuje obsah zmluvy, a to aj za pomoci výkladu prejavov zmluvných strán v zmysle § 35 ods. 2 Občianskeho zákonníka, rieši skutkové otázky. Výsledkom tejto činnosti sú skutkové zistenia a z nich vyvedené skutkové závery súdu. Hodnotiaci skutkový záver súdu tvoriaci podstatu tohto výsledku, nemožno považovať za právne posúdenie. Pri riešení skutkovej otázky sa súd zameriava na skutkové okolnosti významné z hľadiska toho, čo a kedy sa stalo, alebo malo stať, čo (ne)urobil žalobca alebo žalovaný, čo (ne)bolo dohodnuté. Pokiaľ súd na základe výsledkov dokazovania zisťuje obsah právneho úkonu, oboznamuje sa s tým, čo a ako je v právnom úkone vyjadrené a v spojitosti s tým posudzuje určitosť a zrozumiteľnosť vyjadrenia vôle zmluvných strán, sú výsledkom tohto zisťovania skutkové závery“.

17.2. V nadväznosti na uvedené dovolací súd konštatuje, že dovolanie žalovaného nie je zamerané na

riešenie právnych otázok, hoci v texte dovolania uviedol, že právnou otázkou je interpretácia zákonnej požiadavky doručenia výzvy spolu s návrhom na uzavretie realizačnej zmluvy. Naopak, z obsahu dovolania je zrejmé, že dovolateľ nesúhlasí predovšetkým so skutkovými (a nie s právnymi) závermi súdov nižšej inštancie. Posúdenie Zmluvy o budúcej zmluve o predaji časti podniku uzavretej medzi stranami sporu dňa 17. marca 2017 a posúdenie z nej vyplývajúcich podmienok uzavretia budúcej realizačnej zmluvy môže byť predmetom len konkrétneho sporového konania. V skutočnosti ide o zisťovanie obsahu zmluvy ako súčasť skutkového stavu veci a nie o právne posúdenie veci (rovnaký záver bol vyslovený v uznesení najvyššieho súdu zo dňa 31. júla 2018 sp. zn. 4Obdo/45/2017, ktorý bol úspešne podrobený testu ústavnosti v uznesení ústavného súdu zo dňa 15. apríla 2020 sp. zn. III. ÚS 123/2020).

17.3. Dovolací súd zároveň poukazuje na záver vyslovený ústavným súdom v uznesení zo dňa 15. apríla 2020 sp. zn. III. ÚS 123/2020, v zmysle ktorého „podľa názoru ústavného súdu už zo samotného znenia § 421 CSP je možné vyvodiť, že vzhľadom na skutočnosť, že od vymedzenia právnej otázky sa odvíja dovolací prieskum, a to v rozsahu, či sa od nej odvolací súd v rámci jej vyriešenia odklonil, riešil ju rozdielne, alebo ju ešte neriešil, je pri jej formulácii nevyhnutný predpoklad jej zovšeobecnenia" (viď bod 25. predmetného uznesenia). Argumentácia žalovaného obsiahnutá v jeho dovolaní, napriek snahe o jej všeobecnú formuláciu, predmetný atribút zovšeobecnenia nespĺňa. Otázka, ktorej vyriešenia sa žalovaný domáha, je výlučne otázkou individuálneho právneho posúdenia prejednávanej veci, je závislá výlučne na interpretácii textu konkrétnych ustanovení zmluvy o budúcej zmluve zo dňa 17. marca 2017 (najmä jej čl. II. bodov 2., 3. a 4.) a zisteného skutkového stavu.

17.4. Vzhľadom na uvedené dovolací súd konštatuje, že meritórne preskúmanie dovolania žalovaného je vylúčené, keďže právna úprava vzhľadom na jednoznačné znenie ustanovení § 421 a § 432 CSP nepripúšťa posudzovanie skutkových otázok v dovolacom konaní. Dovolanie žalovaného je preto v tejto časti procesne neprípustné.

18. V rámci podaného dovolania žalovaný napadol aj II. a III. výrok rozsudku odvolacieho súdu, ktorým odvolací súd priznal žalobcovi proti žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%, avšak vo vzťahu k uvedenému žalovaný nepredostrel žiadnu dovoláciu argumentáciu.

19. Najvyšší súd Slovenskej republiky na základe uvedených skutočností dospel k záveru, že prípustnosť dovolania žalovaného podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP, nie je procesne daná, preto jeho dovolanie podľa § 447 písm. c) CSP, odmietol.

20. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (ust. § 451 ods. 3 veta druhá CSP). O trovách dovolacieho konania rozhodol najvyšší súd podľa ust. § 453 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP.

21. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.